

után csak 1 téglasor magasan maradt meg. Néhol ez az alsó téglasor is hiányzott, a két fal pontos találkozását csak nagyjából rekonstruálhatjuk, részben a metszetfalakon kirajzolódó betöltésükből. Feltételezhetjük, hogy a templom K-i végét, a szentély K-i és É-i falát találtuk meg. A D-i falat szinte teljesen kiszedték, ugyanakkor a metszetfalon jól kirajzolódott az egykori fal helye. Itt a falból csak három téglát találtunk az eredeti helyén az alsó sorban, ill. néhány téglát még a falhoz tartozhatott. A K-i szentélyfaltól É-ra kirajzolódott egy árok, talán falalapozás, későbbi bővítés vonala. A középkori temető sírjaiból kibontottunk egy egészben maradt sírt.

Az ásatáson megállapítottuk a templom helyzetét. A szentélyt találtuk meg, a templom Ny-i része valószínűleg megsemmisült a működő, újkori temető sírjai miatt. A kutatóárkokban nagyszámú középkori kerámiát, koporsószegeket, nagy mennyiségű szétszórt embercsontot találtunk. Értékes leletként a talált bronztöredékeket, közte legalább két gótikus könyvveretet, egy ezüstgyűrűt említhetünk meg.

Munkatársak: Balla Krisztián, Cserép Tamás, Nyári Zsolt technikusok.

MOLNÁR ISTVÁN

230. Iván határa

(Győr-Moson-Sopron megye) Ó, Ró

2009. januárban helyszíni szemlét tartottam Iván határában, a szélerőművek telepítésére kijelölt területeken.

Diófaszer-dűlő (KÖH 56520): A községtől DNy-ra, a Simaság felé vezető út D-i oldalán egy ÉNy-DK-i irányban hosszan elnyúló dombvonulat húzódik. A dombhát itt egyenletesen lejt É felé a simasági műút irányába. A domb gerincével párhuzamosan egy dűlőút vezet a műút irányából D felé. A lejtőn közepes intenzitással régészeti leletek jelentkeztek: római kori és (kisebb számban) őskori kerámiatöredékeket gyűjtöttem. Egy terra sigillata tál peremtöredéke is előkerült. A telepnyom jól láthatóan a lejtős és lefelé egyre szűkülő domboldal területére terjed ki, ennek megfelelően É-D-i irányban hosszan elnyúlik. Iránya párhuzamos az imént említett dűlőúttal. Néhány kerámiatöredék a dűlőúttól K-re is előkerült, így a telepnyom arra a részre is kiterjed; É felé, a dombtető irányába a leletek száma megfoghatatlan.

Viszta-majortól nyugatra (KÖH 71217): A Viszta-majort Ny-ról szegélyező mélyedés peremén, Ny felé enyhén emelkedő felszínen sűrűn jelentkező téglatöredékekre lettem figyelmes, majd a néhány tegula-, és imbrextöredék alapján egyértelművé vált, hogy római kori épületmaradványokat rejt a föld. A téglatöredékek mellett néhány edénytöredék, valamint számos kötődék (homokkő és mészkő) is előkerült. A téglák és kövek mintegy 150×100 m nagyságú területen intenzíven jelentkeztek, ezenkívül – főleg D-i irányban – elszórtan találtam leletanyagot. Észak felé a leletanyag hirtelen tűnt el, itt a felszín erőteljesen emelkedik, a dombtetőn már nem találtam leleteket. A területen villanyvezeték

halad keresztül, mely a lelőhely legintenzívebb részét érinti.

TAKÁCS KÁROLY

231. Jánoshalma, Faddi-dűlő

(Bács-Kiskun megye) Sza

A Horvát Transzit gázszállító vezeték építése kapcsán 2009 augusztusában a Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat munkatársai megelőző feltárást végeztek a Jánoshalma DK-i határában, a Faddi-dűlő szívében található lelőhelyeken.

Kabai-tanya, HT-33 (KÖH 69433): Augusztus 25–28. között a Kabai-tanya ma már nem látható romjaitól DK-re 50 m-re, egy kisebb dombhát D-i lejtőjén, 168 m²-nyi területen kutattunk. A teljes felületen azonosított összesen 5 jelenséghez 4 objektumot rendeltünk. Ezek közül 2 árokrészletnek, 2 gödörnek bizonyult. Leletanyagot – kizárólag állatcsontot – csak az egyik gödör tartalmazott. Ennek következtében mindössze a terepbejárás során gyűjtött felszíni anyag alapján keltezhetjük a lelőhelyen feltárt objektumokat feltételelesen a szarmata korra. A jelenségek alacsony intenzitása és leletszegénysége nyilván azzal függhet össze, hogy a kutatás csak a lelőhely D-i peremterületét érintette.

HT-34 (KÖH 69437): Az augusztus 17–28. között végzett kutatáskor a Kabai-tanyától DNy-ra 250–300 m-re, egy dombokkal övezett, alapvetően sík térségben fekvő lelőhelyen 366 m² volt régészetileg fedett. Az ÉK-DNy irányú lelőhely középső harmadát egy földút keresztezte, amelynek következtében csak két különálló szelvényt szakaszban dolgozhattunk. A szürke, szántott, laza állagú humusz, majd az alatta húzódó kötött, kevert, átlag 70 cm vastag talajréteg gépi eltávolítása után a világos, agyagos-homokos altalajon 25 jelenség bontakozott ki, amelyhez végül 20 objektumot rendeltünk; ebből 19 gödör, 1 pedig árok volt. Bontásuk alkalmával bebizonyosodott, hogy a jelenségek kivétel nélkül a szarmata népesség 2–3. századi emlékanyagát rejtik.

Az objektumok eloszlására jellemző volt, hogy azok a két szelvényt szakasz középső harmadában sűrűsödtek leginkább, méretük pedig a szélső területek felé fokozatosan csökkent. A gödrök zöme öblös vagy hengeres kialakítású, de néhány homorú, sekély beásás mellett egy nagyobb, alakatlan agyaggyerő gödör is előkerült. A méhkas alakú gödrök közül több – a jelentkezési szintjüktől mért 2 m-es mélységükkel – a sárga homokos altalajba is lemélyült; ezt főleg az ásatás ÉK-i harmadában figyeltük meg. A legtöbb gödörre jellemző volt, hogy az alsó harmadukat kitöltő kevert, homokos-humuszos, kötött réteg felett szürke, hamus omladékréteg húzódott, amelyben nagy mennyiségű leletanyagot találtunk. A paticsos, faszenes omladékréteg létrejöttét talán a telep egykori pusztulásával hozható összefüggésbe. A leletek zömét a helyi készítésű kézzel, valamint korongon formált kerámia tette ki, de mellettük a 2. sz. szelvényben található, a telepen központi elhelyezkedésű gödrök né-